

Правоохоронна діяльність і національна безпека

УДК: 351.74:351.88:351.86

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15108439>

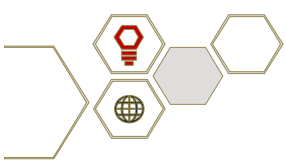
**Взаємодія органів правопорядку в контексті забезпечення
національної безпеки України: поняття, значення та перспективи
розвитку**

Казєв Олександр Васильович

старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін,
Національна академія Державної прикордонної служби
України імені Б. Хмельницького, м. Хмельницький,
<https://orcid.org/0000-0002-9799-6486>

Прийнято: 19.03.2025 | Опубліковано: 29.03.2025

***Анотація.** Статтю присвячено окремим теоретичним та практичним аспектам взаємодії правоохоронних органів України для належного забезпечення національної безпеки в умовах сьогодення. Проведено аналіз наукових джерел, нормативно-правових актів та сучасної практики, що дозволило глибоко осмислити та визначити концептуальні значення ключових понять для якісного проведення наступних досліджень. В роботі особливу увагу приділено з'ясуванню ролі та функцій основних суб'єктів правоохоронної системи, зокрема, Національної поліції України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України та різниці між їх повноваженнями, що стосуються забезпечення національної безпеки України в цілому і у сфері безпеки державного кордону зокрема. У статті з'ясовано правову базу та механізми координації їхньої діяльності під*

час виконання передбачених завдань. Здійснено детальний розбір поняття «національна безпека» та розмежування його з «безпекою державного кордону» та «прикордонною безпекою». Сформульовано авторське бачення взаємодії та національної безпеки. Розкрито співвідношення між якістю виконання своїх функцій правоохоронними органами та взаємодією між ними. Окремо висвітлено ряд проблемних питань співпраці та наведено конкретні рекомендації щодо механізмів її вдосконалення шляхом розробки нових законодавчих ініціатив, впровадження інноваційних технологій, створення єдиної цифрової платформи для обміну інформацією, проведення спільних навчань тощо.

Таким чином, в статті міститься теоретичне обґрунтування та практичне удосконалення взаємодії правоохоронних органів України, що є важливим для ефективного забезпечення національної безпеки в умовах сучасних викликів та загроз, в тому числі і в умовах воєнного стану в державі.

Ключові слова: *національна безпека, безпека державного кордону, взаємодія, координація, правоохоронні органи, виклики, загрози, воєнний стан, обмін інформацією, сучасні технології.*

Interaction of law enforcement agencies in the context of ensuring national security of Ukraine: concept, meaning and development prospects

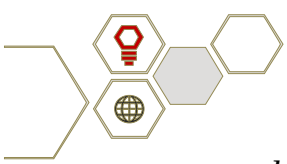
Oleksandr Kaziev

Senior Lecturer, Department of Combined-Arms Disciplines,
National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine named after

B. Khmelnytsky, Khmelnytsky,

<https://orcid.org/0000-0002-9799-6486>

Abstract. *The article is devoted to certain theoretical and practical aspects of the interaction of law enforcement agencies of Ukraine for the proper provision of national security in the current conditions. An analysis of scientific sources, regulatory legal*

acts and modern practice was conducted, which allowed to deeply comprehend and determine the conceptual meanings of key concepts for the qualitative conduct of subsequent research. The work pays special attention to clarifying the role and functions of the main entities of the law enforcement system, in particular, the National Police of Ukraine, the Security Service of Ukraine, the State Border Service of Ukraine, the National Guard of Ukraine, and the differences between their powers related to the national security of Ukraine. The article clarifies the legal basis and mechanisms for coordinating their activities during the implementation of the assigned tasks. A detailed analysis of the concept of "national security" and its distinction from "state border security" and "border security" is carried out. The author's vision of interaction and national security is formulated. The correlation between the quality of law enforcement agencies' performance of their functions and the interaction between them is revealed. A number of problematic issues of cooperation are separately highlighted and specific recommendations are given regarding mechanisms for its improvement through the development of new legislative initiatives, the introduction of innovative technologies, the creation of a single digital platform for information exchange, joint exercises, etc.

Thus, the article contains a theoretical justification and practical improvement of the interaction of law enforcement agencies of Ukraine, which is important for effectively ensuring national security in the face of modern challenges and threats, including in the context of martial law in the state.

Keywords: *national security, interaction, coordination, law enforcement agencies, challenges, threats, martial law, information exchange, modern technologies.*

Постановка проблеми. Відповідно до ч. 2 ст. 3 Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1]. Реалізація цих засад неможлива без існування надійної системи правоохоронних органів держави, оскільки саме на них покладено основне завдання із

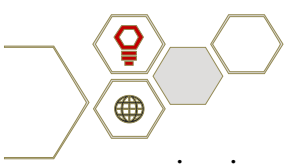
забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів населення та суспільства в цілому від злочинних посягань, а національна безпека України є одним із ключових пріоритетів державної політики, що закріплено у статті 17 Конституції України [1] та Законі України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 2469-VII [2]. Відповідно правоохоронні органи відіграють головну роль у забезпеченні стабільності, правопорядку та захисту державного суверенітету, оскільки у сучасних умовах такі загрози, як тероризм, гібридні війни, нелегальна міграція, транскордонна злочинність та кіберзлочинність потребують злагоджених та ефективних дій усіх суб'єктів правоохоронної діяльності.

Правоохоронні органи розглядаються не лише як державні органи, що наділені повноваженнями для гарантування законності, правопорядку та захисту прав і свобод громадян, але й як основний елемент забезпечення безпеки в державі, що діє в умовах тісної та плідної взаємодії між собою. Їх діяльності координується на державному рівні через Раду національної безпеки і оборони України, а на місцевому – через спільні штаби, робочі групи та оперативні координаційні центри.

На сьогоднішній день не визначено механізму чіткої на злагодженої взаємодії між правоохоронними органами і, як наслідок, неефективне використання сил та засобів, затримки у реагуванні на виникаючі загрози та зниження якості забезпечення національної безпеки країни.

Тому метою статті є розкриття сутності та значення взаємодії правоохоронних органів України між собою в контексті забезпечення національної безпеки та окреслення шляхів удосконалення ефективності їх співпраці в умовах сьогодення.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблематики. Проблема координації правоохоронних органів у забезпеченні національної безпеки України давно знаходиться в полі зору дослідників, адже вона є актуальною через ряд сучасних викликів, які можуть загрожувати безпеці держави. Це питання слід досліджувати у кількох напрямках – організації

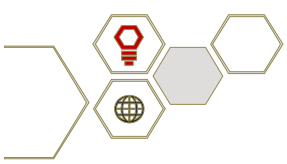

міжвідомчої співпраці та використання сучасних технологій суб'єктами правоохоронної діяльності, а також у сфері нормативно-правового регулювання.

Питання взаємодії між правоохоронними структурами привертали увагу вчених в сфері юриспруденції, психології, державного управління, оперативно-розшукової діяльності, міжнародного співробітництва, воєнних наук, серед них Ю. Аллеров, Л. Аркуша, В. Білоус, О. Біньковський, О. Ганьба, Л. Дорофєєва, П. Єпринцев, І. Кириченко, М. Литвин, Л. Мамчур, А. Мировська, В. Ортинський, Д. Павленко, Д. Процюк, Т. Рекуненко, Л. Рябовол, І. Томків, О. Трофіменко, О. Фаріон, та інші [3], [4], [5], [6], [7].

Слід зазначити, що вони розглядали взаємодію правоохоронних органів крізь призму таких галузей як кримінологія, адміністративне право, оперативно-розшукова діяльність, міжнародне співробітництво, однак у контексті забезпечення національної безпеки ця проблематика залишається недостатньо вивченою, особливо у зв'язку із змінами внесеними в законодавство про державний кордон України. Тому, беручи до уваги достатній науковий потенціал та практичне значення наявних проблем, необхідно здійснити комплексне дослідження, спрямоване на аналіз взаємодії правоохоронних структур саме як ключового чинника у протидії сучасним викликам і загрозам, зокрема, гібридним, кібернетичним та терористичним.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до аналізу практики діяльності правоохоронних органів та національного законодавства, а саме Закону України «Про національну поліцію» від 02 липня 2015 року № 580-VII [8], «Про Службу безпеки України» від 25 березня 1992 року № 2229-XII [9], «Про Державну прикордонну службу України» від 3 квітня 2003 року № 661-IV [10], «Про Національну гвардію України» від 13 березня 2014 року № 876-VII [11] підтверджено наявність специфічних відмінностей у підходах до реалізації правоохоронними органами їхніх функцій, що значною мірою ускладнює процес координації між ними, а також ряд проблем, які перешкоджають ефективній взаємодії між такими структурами під час протидії загрозам національній безпеці, зокрема, дублювання функцій, відсутність єдиної інформаційної

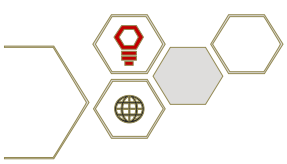

системи для оперативного обміну даними та недостатнє нормативно-правове регулювання механізмів співпраці та інші.

Необхідність взаємодіяти з іншими суб'єктами правоохоронної діяльності часто використовується у спеціальних законах та нормативно закріплена відносно кожного правоохоронного органу. Незважаючи на це, визначення самого поняття в них відсутнє, його можливо сформулювати лише на підставі конкретних заходів щодо взаємодії в діяльності того чи іншого органу. Вважаємо це в певній мірі прогалиною відповідного законодавства.

Якщо звернутись до Інструкції «Про взаємодію правоохоронних та інших державних органів України у боротьбі із злочинністю», яка втратила чинність 2014 року, то в ній чітко було визначено взаємодію як комплексну, системну діяльність, структуровану за напрямками, серед яких: організація реалізації державної політики у сфері боротьби із злочинністю, профілактика злочинів та інших правопорушень, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, розшук та затримання злочинців, забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, удосконалення правової бази боротьби із злочинністю. У рамках кожного з наведених напрямів було диференційовано форми взаємодії, а саме: проведення спільних засідань, видання спільних відомчих нормативних актів, створення спільних робочих груп, спільна підготовка й подання до органів влади узагальненої інформації про криміногенну ситуацію, пропозицій щодо її поліпшення, взаємне інформування, погоджене визначення переліку інформації, оперативний обмін якою і використання сприятиме своєчасному вжиттю заходів щодо запобігання злочинів, створення спільних банків інформації про осіб, причетних до злочинної діяльності тощо [12]. Сьогодні, на жаль, єдиний уніфікований нормативно-правовий документ, який би регулював питання співпраці правоохоронних органів, відсутній.

Звідси доречною здається думка В.Ортинського щодо актуальності прийняття Закону України «Про організацію взаємодії правоохоронних органів у протидії злочинності» [3, с. 9]. Адже без належної нормативно-правової та матеріально-технічної бази у сфері співпраці правоохоронних органів

неможливо якісно протидіяти злочинним проявам та, що важливо, загрозам національній безпеці України.

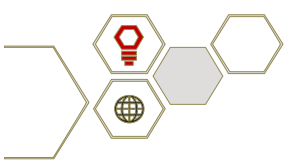
Враховуючи зміст завдання, яке необхідно вирішити в межах даного дослідження, та з метою усунення термінологічної плутанини з'ясуємо зміст деяких базових понять.

У тлумачних словниках української мови зазначено, що взаємодія – це співдія, співдіяння, взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким або чим-небудь [13, с. 259]. Взаємодіяти – перебувати у зв'язку, взаємно проявляти дію або погоджено взаємно діяти, бути у взаємодії, тоді як координація вказана як погодження, зведення до відповідності, установлення взаємозв'язку, контакту у діяльності людей, між діями, поняттями тощо, а координаційний визначається у розумінні координаційної наради, координаційного механізму [14, с. 85, 452–453].

Перш ніж поняття «взаємодія» почало вживатися в науці управління, воно отримало свій розвиток у працях з філософії, кібернетики, тектології, загальної теорії систем.

У свою чергу, важливе значення має визначення змісту й характеру взаємодії саме правоохоронних органів. Взаємодія у правоохоронній діяльності, за дослідженнями Л. Фещенко має вираз як у внутрішньо-організаційних функціях правоохоронної системи (структурних та системних), так і у зовнішніх її функціях (запобігання злочинам та інших правопорушень, захист інтересів держави тощо). Для взаємодії правоохоронних органів визначальними характеристиками є: спільна діяльність не менше двох суб'єктів, узгодженість щодо компонентів діяльності, наявність адміністративно-правового регулювання, зміст завдань, спрямованість діяльності взаємодіючих елементів, наявність загального об'єкта [15, с. 176].

Ми пропонуємо визначити взаємодію між правоохоронними органами як спільну налагоджену діяльність двох і більше органів (служб або відомств), яка полягає в організації та проведенні спільної діяльності (конкретних управлінських дій), здійснюваних кожним з них на основі принципів законності,

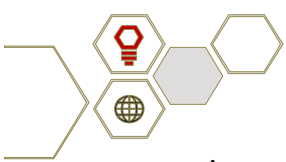
узгодженості, оперативності в межах наданих законом компетенцій для реалізації покладених завдань.

Якщо розглядати поняття взаємодії у контексті забезпечення національної безпеки, то першочерговим завданням є аналіз самого поняття «національної безпеки», адже саме воно визначає ключові цілі, пріоритети та напрями діяльності держави у сфері захисту суверенітету, територіальної цілісності, конституційного ладу, прав і свобод громадян та включає військову, економічну, енергетичну, медичну безпеку, політичну стабільність, кібербезпеку, безпеку критичної інфраструктури та засобів масової інформації, боротьбу з тероризмом, злочинністю, збройними конфліктами, епідеміями тощо.

Національна безпека – базова категорія, навколо якої формується комплекс заходів і механізмів, включаючи взаємодію між державними суб'єктами, спрямованих на профілактику, недопущення та нейтралізацію загроз. Часто це поняття ототожнюють з такими як «прикордонна безпека» та «безпека державного кордону». Хочемо наголосити, що це не є коректним, оскільки вони взаємопов'язані, але не є синонімами, різні за своїм змістом, охоплюють різні сфери діяльності та рівні забезпечення безпеки, їх гарантування покладається на різні державні органи, кожен з яких виконує свою специфічну функцію в межах відповідної компетенції, тому далі зупинимось на цих дефініціях детальніше.

Так, О. Мотайло дав визначення національній безпеці як складному явищу, що являє собою систему взаємопов'язаних елементів, яка включає певну сукупність концептуальних установок і положень, соціально-політичних і правових інститутів та установ, визначених засобів, методів і форм, що дозволяють уникати та реагувати на внутрішні й зовнішні загрози [16, с. 292].

Вчений Д. Павленко визначив головні завдання забезпечення національної безпеки як захист державного та суспільного ладу, забезпечення територіальної цілісності та суверенітету, політичної та економічної незалежності, техногенної безпеки, забезпечення життя та здоров'я громадян, охорона громадського порядку, боротьба зі злочинністю, захист від загроз стихійних лих [17, с. 105]. У статті 1 Закону України «Про національну безпеку України» визначено, що

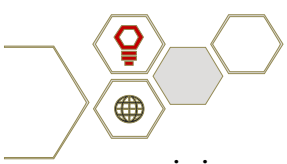
національна безпека України – це захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [2]. У Законі України «Про національну безпеку України» наголошується, що Держприкордонслужба реалізує державну політику у сфері безпеки державного кордону України, не розкриваючи сутності та змісту такої безпеки [2].

Ми пропонуємо своє трактування національної безпеки як комплекс соціальних, економічних, політичних, правових та військових заходів, що здійснюється суб'єктами забезпечення, та полягає в захисті держави і суспільства від можливих зовнішніх та внутрішніх загроз.

Разом з тим у наукових працях, які присвячені вивченню окремих проблемних питань безпеки державного кордону, вчені акцентують увагу на тому, що така безпека охоплює територіальну цілісність України, недоторканність її кордону, його непорушність тощо [18, с. 81]. Безумовно, безпека державного кордону є складовою частиною національної безпеки. Вона передбачає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення недоторканності державних кордонів, контроль переміщення людей, вантажів та транспортних засобів через кордон, а також боротьбу з транскордонною злочинністю. Це поняття відображає специфіку охорони державних кордонів.

Проаналізувавши джерельну базу, що стосується проблем безпеки держави, О. Ганьба дійшов висновку, що безпека державного кордону України – це стан надійної його захищеності від зовнішніх і внутрішніх загроз, що проявляється у відсутності факторів небезпеки для його недоторканності, з урахуванням фактора гібридної війни та сучасного стану безпекового середовища [19, с. 125].

Дещо більше уваги приділяється в наукових роботах поняттю «прикордонна безпека», проте законодавець не дає його чіткого визначення навіть у законодавчих актах, прийнятих в умовах військового протистояння. Вчені одноголосно стверджують, що прикордонна безпека – це головна складова національної безпеки України, що є ступенем захищеності територіальної

цілісності та суверенітету держави усіх сфер громадського життя і людської діяльності, прав і свобод громадян у прикордонному просторі, у зв'язку з чим досягається своєчасне виявлення, запобігання, нейтралізація реальних (потенційних) внутрішніх і зовнішніх загроз та забезпечується сталий розвиток прикордонних територій, транспарентність державного кордону для здійснення прикордонної діяльності та подорожування осіб [20, с. 660].

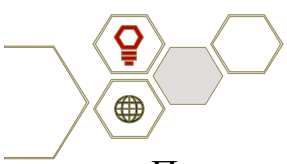
Інші науковці прикордонники, зокрема, Д. Купрієнко стверджує, що головним призначенням забезпечення прикордонної безпеки є створення та підтримка необхідного рівня захищеності, який би створював максимально сприятливі умови для життєдіяльності та розвитку особистості, суспільства й держави [21, с. 362].

Результати наукового пошуку вчених Національної академії Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького дозволяють зробити висновок, що особливостями прикордонної безпеки є те, що вона є невід'ємною складовою національної безпеки України та направлена на формування оптимальних умов для реалізації національних інтересів держави на кордоні, його недоторканності та територіальної цілісності. При цьому основною метою прикордонної безпеки є створення належної системи захисту національних інтересів у прикордонній сфері, спрямованої на мінімізацію або нейтралізацію транскордонних викликів і загроз на державному кордоні [22].

Експерти оборони Сполучених Штатів Америки Г. Браун звертав увагу на важливості захисту власної території та належному контролі своїх кордонів, тим самим акцентуючи увагу на особливій ролі прикордонної безпеки в контексті національної безпеки Сполучених Штатів Америки [23].

Враховуючи стан війни росії проти України, окупацію нею частини нашої території додатковим призначенням прикордонної безпеки є створення умов для відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаного державного кордону, а також гарантування її мирного майбутнього.

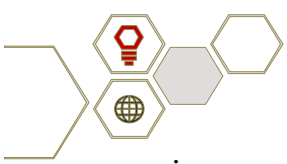
Щодо суб'єктів, які гарантують ці види безпеки, то тут вони також різняться. Основними суб'єктами, які забезпечують національну безпеку, є:

Президент України – гарант національної безпеки, Верховна Рада України визначає правові засади, Збройні сили України; Кабінет Міністрів України організовує виконання заходів у сфері безпеки через міністерства та інші органи виконавчої влади; Рада національної безпеки і оборони України – координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України [1]; Служба безпеки України виконує завдання у сфері контррозвідки, боротьби з тероризмом, забезпечення інформаційної та економічної безпеки [9]; Збройні сили України захищають суверенітет і територіальну цілісність країни від зовнішньої агресії [1]; Національна поліція України забезпечує громадську безпеку та правопорядок, що також є елементом національної безпеки [8], Національна гвардія України у взаємодії з правоохоронними органами забезпечує державну безпеку і захист державного кордону, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних збройних формувань, терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій [11].

Ключовий орган, на який покладено завдання по забезпеченню безпеки державного кордону є Держприкордонслужба. Вона здійснює охорону державного кордону, організовує прикордонний контроль, запобігає незаконному перетину кордону, протидіє транскордонній злочинності; Збройні сили України у взаємодії з Держприкордонслужбою беруть участь у відсічі збройної агресії на державному кордоні, що прямо передбачено у Законі України «Про Державну прикордонну службу України».

Щодо прикордонної безпеки, то вона є складовою безпеки державного кордону, яка більшою мірою зосереджена на оперативній діяльності прикордонних підрозділів та спрямована на захист державного кордону, реагування на загрози та дотримання прикордонного режиму в прикордонні. Вона враховує як фізичний захист кордону, так і запобігання незаконній діяльності в прикордонних районах. Основні суб'єкти: Держприкордонслужба забезпечує охорону кордону, веде моніторинг ситуації в прикордонних регіонах, організовує оперативно-розшукові заходи; Національна поліція України

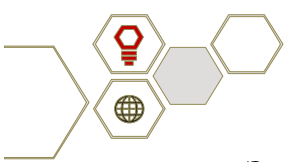
підтримує правопорядок у прикордонних населених пунктах, запобігає злочинам у прикордонній зоні; Служба безпеки України виконує завдання з контррозвідки та боротьби з тероризмом у прикордонних районах.

Ефективність реалізації органами правопорядку своїх функцій значною мірою залежить і від якісної взаємодії цих органів та їх посадових осіб, що включає обмін оперативною інформацією, узгодження дій при виникненні ситуацій різного характеру, наприклад, незаконний перетин державного кордону, терористичні загрози, транскордонна злочинність тощо.

Наукові дослідження з цього питання також дають підстави стверджувати про недостатню інтеграцію інформаційних систем, відмінності в нормативно-правовому регулюванні, дублювання функцій між окремими органами, а також відсутність єдиного уніфікованого нормативно-правового документу, який регулював би питання співпраці правоохоронних органів. Вбачаємо необхідність вдосконалення механізмів взаємодії шляхом розвитку нормативно-правового забезпечення, яке регламентувало би порядок співпраці між правоохоронними органами, впровадження сучасних технологій для обміну інформацією та узгодження дій між ними, розробки уніфікованих підходів, що передбачають інтеграцію інформаційних систем, спільне планування оперативних заходів і взаємну підтримку під час виконання завдань.

Введення воєнного стану, оголошеного відповідно до Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022 [24], обумовило потребу в реалізації державою комплексу завдань, які нехарактерні для мирного часу. Причому зазначені завдання, попри екстремальні умови, мають виконуватись правоохоронними органами якомога швидко та ефективно, тому значення взаємодії між ними стає ще більш актуальним.

Розглядаючи правоохоронну діяльність як одну з основних форм діяльності, В. Вакаров наголошував, що від якості роботи правоохоронних органів в умовах дії правового режиму воєнного стану залежить не лише стан суспільного і громадського порядку, а і стан обороноздатності, внутрішньої і національної безпеки України [25, с. 44].

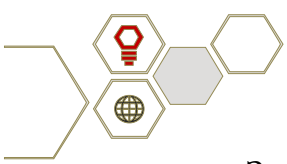

З метою реформування органів правопорядку, їх осучаснення та приведення у відповідність із стандартами на шляху України до членства у Європейському Союзі, Указом Президента України від 11.05.2023 року № 273/2023 було схвалено Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки (далі – План).

Поряд з основними пріоритетними напрямками, такими як забезпечення верховенства права, запобігання та протидія злочинності з неухильним дотриманням прав людини, посилення гарантій незалежності, розвиток міжнародного співробітництва, підвищення ефективності виконання органами правопорядку та прокуратури покладених на них функцій в Плані також зазначено покращення взаємодії між собою та зі складовими сектору безпеки і оборони [], що дає підстави стверджувати про модернізацію та приведення у відповідність до європейських стандартів органів правопорядку України шляхом реформування організації взаємодії органів правопорядку в тому числі.

Висновки. Екстраполюючи викладене, зазначимо, що національна безпека – це багатогранна категорія, яка визначає загальні засади та напрямки діяльності органів правопорядку та включає в себе забезпечення національних інтересів, територіальної цілісності та суверенітету, попередження і нейтралізацію зовнішніх та внутрішніх загроз у сферах політики, економіки, екології, оборони, інформації, медицини тощо, тобто всі аспекти захисту держави, тоді як безпека державного кордону та прикордонна безпека є її складовими, спрямованими на забезпечення стабільності та захист державного кордону.

Захищеність суспільства та держави в цілому вимагає належного гарантування національної безпеки, яка досягається завдяки налагодженій взаємодії між правоохоронними структурами та передбачає спільну узгоджену діяльність між суб'єктами такої діяльності шляхом обміну ресурсами, інформацією, компетенціями та повноваженнями та спрямована на подолання злочинних проявів, підтримання законності та правопорядку в державі та суспільстві.

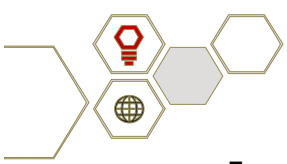

З огляду на це та інші чинники доцільно розвивати систему взаємодії між правоохоронними структурами через удосконалення нормативно-правового забезпечення, яке регламентувало би порядок співпраці, впровадження сучасних технологій для обміну інформацією та узгодження дій, спільні навчання, обмін досвідом, тренінги, підвищення кваліфікації персоналу та рівня матеріально-технічного забезпечення, розробку чітких алгоритмів у різних ситуаціях.

Разом з тим узгодженість дій Державної прикордонної служби України з іншими правоохоронними органами є важливим фактором, що дозволяє зміцнити національну безпеку, оперативно реагувати на виклики та забезпечити прозорість у виконанні завдань, пов'язаних із охороною державного кордону. В контексті цього вважаємо за необхідне подальших наукових розвідок у питаннях взаємодії Державної прикордонної служби України з таким військовим формуванням з правоохоронними функціями як Національна гвардія України.

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 22.01.2025).
2. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. Ст. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> (дата звернення: 22.01.2025).
3. Ортинський В.В. Взаємодія підрозділів правоохоронних органів України у протидії контрабанді товарів наркотичних засобів: теоретичні та прикладні аспекти. Вісник національного університету «Львівська політехніка», Серія: Юридичні науки. 2017 рік; Том 884, номер 1, с. 4–10.
4. Авдєєв О.Р. Взаємодія органів доходів і зборів з правоохоронними та контролюючими органами у протидії контрабанді наркотичних засобів, психотропних речовин та фальсифікованих ліків. Lex Portus. 2016. № 2. С. 124–149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/LP_2016_2_13.

5. Єпринцев П.С. Взаємодія правоохоронних органів з іншими органами у запобіганні організованій злочинності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2022, № 59, с. 55–59.

6. Рекуненко Т.О., Щодо питання спеціальних принципів взаємодії правоохоронних органів у боротьбі із фінансовими злочинами. Науковий вісник Ужгор

7. Мамчур Л.О. Адміністративно-правові засади взаємодії правоохоронних органів України з публічними інституціями : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Київ, 2019. 220 с.

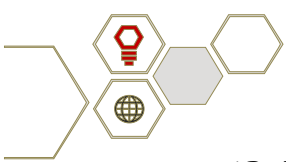
8. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40–41. ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 22.01.2025).

9. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 року № 2229-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення: 05.02.2025).

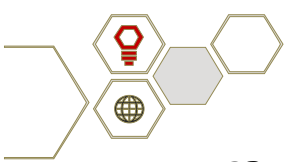
10. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 3 квітня 2003 року № 661-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 27. Ст. 208. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15> (дата звернення: 05.02.2025).

11. Про Національну гвардію України : Закон України від 13 березня 2014 року № 876-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 17. Ст. 594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text> (дата звернення: 05.02.2025).

12. Про взаємодію правоохоронних та інших державних органів України у боротьбі із злочинністю: МВС, СБУ, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Державний митний комітет України, Національна гвардія України, Міністерство оборони України, Міністерство юстиції України; Інструкція від 10.08.1994 № 4348/138/151/11-2-2870/172/148-4-7/2-90-442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0225-94#Text> (дата звернення: 13.02.2025) (втрата чинності на підставі наказу МВС від 20.01.2014 №35/13/45/41/102/5

13. Новий тлумачний словник української мови у чотирьох томах / уклад. В. В. Яременко, О. М. Сліпушко. Київ, 2001, Т. 1, 912 с.
14. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003, 1440 с.
15. Фещенко Л.О. Взаємодія органів внутрішніх справ з державною податковою службою у здійсненні правоохоронної діяльності : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2007. 217 с.
16. Мотайло О. Основні Концептуальні підходи до сутності поняття «національна безпека». *Право та державне управління*. 2019. № 4. С. 288–293.
17. Павленко Д. Національна безпека: поняття, складники, чинники впливу. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. Том 32 (71), № 3. 2021. С. 102-107.
18. Корж І. Ф. Адміністративно-правові засади регулювання відносин у сфері державної безпеки України : дис. докт. юрид. наук. Київ, 2014. 433 с.
19. Ганьба О. Правові відносини у сфері прикордонної безпеки України: теоретичні і прикладні проблеми : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори», 2020. 445 с.
20. Дем'янюк Ю. А. Прикордонна безпека: концептуальний підхід до дефініції поняття. *Гілея : науковий вісник*. Київ : ВІР УАН, 2012. Випуск 67. С. 656–661.
21. Купрієнко Д. А. Основні поняття та категорії у сфері забезпечення прикордонної безпеки. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2014. № 1 (61). С. 357–368.
22. Кушнір Я. О., Літвін Ю. І., Степанова Ю. П. Прикордонна безпека України: особливості сучасних загроз та системи заходів протидії. *Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки України* : науково-практична конференція. Київ, 2021. С. 23–25.

23. *Brown H. Thinking About National Security. Defense and Foreign Policy in a Dangerous World.* - Colorado, 1983. Р. 4.

24. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року.
URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 05.02.2025).

25. Вакаров В. Правоохоронна діяльність в умовах правового режиму воєнного стану в Україні: особливості реалізації. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України, № 1 (2024).* Київ, 2024. С. 43–51.

26. Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки : Указ Президента України від 11.05.2023 року № 273/2023.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text> (дата звернення: 13.02.2025).